

AS "Augstsprieguma tīkls" Uzņ. Reģ. Nr. 40003575567 Dārziema iela 86, Rīga, LV-1073, Latvija Tālr. (+371) 67728353, Fakss: (+371) 67728858	Tehniskās prasības Elektroenerģijas uzskaites vispārīgās tehniskās prasības Pārvades sistēmas lietotājiem	Redakcija spēkā no: 25.03.2022.

Saturs

1. Izmantoto terminu skaidrojums	1
2. Vispārīgās prasības	1
3. Tehniskās prasības elektroenerģijas komercuzskaites elementiem	1
4. Prasības elektroenerģijas pārvades tīklā pieslēgto elektrostaciju mēraparatūrai	2

1. Izmantoto terminu skaidrojums

Elektroenerģijas komercuzskaite – uzskaites mēraparāts vai mēraparatūras kopums, kas tiek izmantots nodotās un/vai saņemtās elektroenerģijas uzskaitē, pēc kuras notiek Pārvades sistēmas lietotāju un PSO norēķini par saņemto un/vai nodoto elektroenerģiju;

Mērmainis – transformators, kas informāciju par primāro ķēžu lielumiem (strāvu, spriegumu) pievada sekundāro ķēžu mēraparatē. Termins attiecas gan uz strāvmaiņiem, gan spriegummaiņiem, gan kombinētajiem mērmaiņiem;

Pārvades sistēmas lietotāji – ražotāji, sadales sistēmu operatori vai lietotāji, kuru elektroietais ir pieslēgtas pārvades sistēmai;

PSO (Pārvades sistēmas operators) – Licenzēta kapitālsabiedrība, kas sniedz pārvades sistēmas pakalpojumus. Latvijas Republikas teritorijā PSO pienākumus pilda AS „Augstsprieguma tīkls”.

2. Vispārīgās prasības

2.1. Elektroenerģijas komercuzskaitē izmantotajai mēraparatūrai ir jāatbilst Valsts metroloģiskai pārbaudei pakļauto mēršanas līdzekļu normatīvajām prasībām, tai skaitā par sertifikāciju un verifikāciju, atbilstoši likumam „Par mērījumu vienotību”.

2.2. Pamatprasības elektroenerģijas sistēmas dalībnieku elektroenerģijas uzskaitē nosaka „Tīkla kodekss elektroenerģijas nozarē”.

2.3. Komercuzskaites izbūves pamatprasības nosaka LEK 123.

3. Tehniskās prasības elektroenerģijas komercuzskaites elementiem

3.1. Mērmaiņi.

3.1.1. Elektroenerģijas komercuzskaites mēraparatē ir jāatrodas uz elektroietaisies piederības robežas – PSO pusē. Atsevišķos gadījumos, kad ir konstruktīvi sarežģīti vai neiespējami izbūvēt mērmaiņus uz piederības robežas, pusēm par to savstarpēji vienojoties, ir pieļaujams uzskaitē izmantot mērmaiņus, kuri neatrodas tieši uz piederības robežas.

3.1.2. Strāvmaiņi un spriegummaiņi vai kombinētie mērmaiņi uzstādāmi visās pieslēguma fāzēs.

3.1.3. Komerцuzskaitē jāizmanto atsevišķs mērmaiņa strāvas tinums ar precizitātes klasi ne zemāku par 0,5s (elektrostaciju pieslēgumos mērmaiņa precizitātes klasei ir jābūt 0,2S).

3.1.4. Komerцuzskaitē jāizmanto atsevišķs mērmaiņa sprieguma tinums ar precizitātes klasi ne zemāku par 0,5 (elektrostaciju pieslēgumos mērmaiņa precizitātes klasei ir jābūt 0,2).

3.1.5. Pie komercuzskaites mērmaiņa tinuma nedrīkst atrasties ar komercuzskaiti nesaistīti elementi.

3.1.6. Komerцuzskaites mērmaiņiem, kuri ir izbūvēti un pieņemti ekspluatācijā līdz 01.07.2015, pie komercuzskaitē izmantojamā mērmaiņa tinuma var atrasties ar uzskaiti nesaistīti elementi. Šī nepilnība ir jānovērš pie nākošās pieslēguma pārbūves vai rekonstrukcijas.

3.2. Vadojums.

3.2.1. Komerцuzskaites vadojumā nedrīkst būt ar elektroenerģijas komercuzskaiti nesaistīti elementi un vadu starpsavienojumi.

3.2.2. Komerцuzskaites ierīkošanai jāizmanto atsevišķi ekranēti kabeļi.

3.3. Elektroenerģijas skaitītāji.

3.3.1. Elektroenerģijas skaitītājam ir jāuzskaita no pārvades tīkla patērētā aktīvā un reaktīvā elektroenerģija un pārvades tīklā nodotā aktīvā un reaktīvā elektroenerģija. Šo uzskaitīto informāciju elektroenerģijas skaitītājam ir jāuzglabā savā atmiņā par pašreizējo mēnesi un ne mazāk kā par 12 iepriekšējiem mēnešiem.

3.3.2. Elektroenerģijas skaitītājam ir jāuzskaita elektroenerģijas daudzums atbilstoši Latvijas Republikas likumdošanā noteiktajam tirdzniecības intervālam (slodžu profila integrācijas periodam).

3.3.2. Elektroenerģijas skaitītājam ir jābūt ar precizitātes klasi ne zemāku, kā noteikts Tīkla kodeksā.

3.3.3. Visiem elektroenerģijas skaitītājiem, kuri tiek izmantoti vai var tikt izmantoti norēķiniem starp PSO un Pārvades sistēmas lietotājiem, ir jābūt pieslēgtiem pie PSO Automatizētās elektroenerģijas uzskaites sistēmas.

3.3.4. Visus elektroenerģijas skaitītājus, kuri tiek izmantoti komercuzskaitē starp PSO un Pārvades sistēmas lietotājiem, nodrošina un uzstāda PSO.

3.4. Elektroenerģijas skaitītāju, uzskaites mērmaiņu un tiem pievienotajām uzskaites ķēdēm ir jābūt noplombējamām.

4. Prasības elektroenerģijas pārvades tīklā pieslēgto elektrostaciju mēraparatūrai

4.1. Pārvades tīklā pieslēgto elektrostaciju iekārtās jābūt uzstādītiem mēraparātiem, kas uzskaita elektrostācijas ģenerētājvienību saražotās elektroenerģijas apjomu.

4.2. Elektrostācijas saražotās elektroenerģijas uzskaites mēraparātiem ir jāatbilst sekojošiem kritērijiem:

4.2.1 Jāatbilst Valsts metroloģiskai pārbaudei pakļauto mēršanas līdzekļu normatīvajām prasībām, tai skaitā par sertifikāciju un verifikāciju, atbilstoši likumam „Par mērījumu vienotību”;

4.2.2. Precizitātes klase mērmaiņiem nedrīkst būt zemāka par 0,5, bet elektroenerģijas skaitītājiem aktīvai elektroenerģijai 0,5;

4.2.3. Pievienojumos ar ģenerētārvienību kopējo uzstādīto jaudu līdz 91 MW, pieļaujams uzskaitē izmantot kopēju mērmaiņa tinumu, kur var būt pieslēgti ar elektroenerģijas uzskaiti nesaistīti elementi (virs 91 MW uzskaitē jāizmanto atsevišķs mērmaiņa strāvas un sprieguma tinums);

4.2.4. Līdz 01.07.2015 ekspluatācijā nodoto elektrostaciju saražotās elektroenerģijas uzskaitē pieļaujams izmantot kalibrētus mērmaiņus. Mērmaiņu atkārtota kalibrēšana ir jāveic ik pēc 6 gadiem.

4.3. Elektrostacijas saražotās elektroenerģijas uzskaitē izmantojamo mēraparatūru uzstāda elektrostacijas īpašnieks.

4.4. Elektroenerģijas skaitītāju un tam pievienotās uzskaites ķēdes, tajā skaitā rindspāiles starp mērmaini un skaitītāju, ir jāveido tā, lai tos būtu iespējams noplombēt. Līdz 01.07.2015 ekspluatācijā nodoto elektrostaciju uzskaites punktos, kur tas tehniski nav iespējams, uzskaites ķēdes vai rindspāiles var nebūt noplombējamās. Šis izņēmums neattiecas uz elektroenerģijas skaitītājiem, tos obligāti ir jābūt iespējai noplombēt.

4.5. Elektrostacijā saražotās elektroenerģijas skaitītājos uzskaitītos datus jāvar attālināti nolasīt un automātiski nodot uz PSO Automatizētās elektroenerģijas uzskaites sistēmu. Līdz 01.07.2015 ekspluatācijā nodoto elektrostaciju uzskaites punktos, šī punkta izpildē ir pieļaujami izņēmumi.

4.6. PSO veic elektrostaciju ģenerētārvienību, kuras tiek izmantotas sistēmas palīgpakalpojumu sniegšanai, uzskaites ķēžu plombēšanu.